

URZĄD MIASTA TYCHY
Wydział Komunalny,
Ochrony Środowiska i Rolnictwa
43-100 TYCHY
Al. Niepodległości 49
-1-

IKR.LS.0057/01/05

Tychy 09.09.2005 r.

Pan Józef Twardzik
Radny Rady Miasta Tychy

Dotyczy : interpelacji złożonej na sesji Rady Miasta w dniu 1 września 2005 r. w sprawie rozszerzenia programu niskiej emisji.

Uprzejmię informuję o podjętych krokach w przedmiotowej sprawie:
W związku z licznymi zapytaniami mieszkańców w sprawie kontynuacji „Programu ...”, na wniosek Prezydenta Miasta Tychy, Wydział Komunalny, Ochrony Środowiska i Rolnictwa w miesiącach lipiec-sierpień br. opracował „Kompleksowy program zmierzający do obniżenia niskiej emisji w dzielnicach peryferyjnych miasta Tychy z budynków mieszkalnych z indywidualnych kotłowni węglowych w latach 2006 – 2007”, który obejmuje modernizacją 700 szt. nieekologicznych kotłowni węglowych.
Opracowanie „Programu ... 2006-2007” zostało poprzedzone rozmowami z WFOŚiGW w Katowicach w sprawie możliwości współfinansowania w postaci dotacji i pożyczki.
Zasady przystąpienia Mieszkańca do „Programu ... 2006-2007” są kontynuacją zasad już zrealizowanego „Programu ...” w latach 2002-2004.
Jednocześnie informuję, że „Program ... 2006-2007” zostanie rozpropagowany w lokalnej społeczności po uchwaleniu przedmiotowej uchwały oraz uzyskaniu promesy z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach zapewniającej środki na jego realizację.
Projekt przedmiotowej uchwały został przesłany do Biura Rady Miasta (projekt uchwały w załączeniu).

Z poważaniem.

URZĄD MIASTA TYCHY Wydział Obsługi Rady Miasta
Wpł. 14. 09. 2005
L. dz. 283 Podpis <i>[podpis]</i>
Znak sprawy <i>DIR.0057 - 46/05</i>

ZASTĘPCA PREZYDENTA
DS. INFRASTRUKTURY
[podpis]
mgr inż. Henryk Borczyk

załączniki : projekt uchwały,

kopia : - Wiceprzewodniczący Rady Miasta dr Michał Gramatyka,
- Sekretarz Miasta Tychy,
- IKR-a/a.

UCHWAŁA NR 0150/XXXVIII/...../05
RADA MIASTA TYCHY
z dnia 29 września 2005r.

w sprawie „Kompleksowego programu obniżenia niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery w dzielnicach obrzeżnych miasta Tychy z budynków jednorodzinnych z indywidualnych kotłowni węglowych w latach 2006 – 2007”

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.), i art. 141, ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001.62.627 z dnia 20 czerwca 2001 r.), uchwały nr 0150/745/2001 z dnia 30 listopada 2001 r. w sprawie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Tychy oraz uchwały 0150/849/2002 z dnia 25 kwietnia 2002 r. w sprawie kompleksowego „Programu obniżenia niskiej emisji na terenie miasta z budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz innych budynków mieszkalnych wyposażonych w indywidualne nieekologiczne i niskoenergetyczne kotłownie węglowe”, na wniosek Prezydenta Miasta, po zaopiniowaniu przez Komisję Infrastruktury Miejskiej i Ochrony Środowiska, Komisję Inicjatyw Lokalnych i Ładu Przestrzennego, oraz Komisję Finansów Publicznych.

Rada Miasta Tychy uchwała :

§ 1.

Przyjąć do realizacji „Kompleksowy program obniżenia niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery w dzielnicach obrzeżnych miasta Tychy z budynków jednorodzinnych z indywidualnych kotłowni węglowych w latach 2006 – 2007”

§ 2.

Realizacja „Programu ...” odbywać się będzie wg zasad określonych w załączniku nr 1 do uchwały.

§ 3.

Środki finansowe przeznaczone na realizację „Programu ...” będą określane corocznie w budżecie Miasta w wysokości zapewniającej kontynuację jego realizacji.

§ 4.

1.Określa się całkowity koszt realizacji programu obniżenia niskiej emisji na lata 2005 – 2007 na kwotę 8 142 300 zł.

2. Realizacja „Programu ...” zostanie sfinansowana ze środków Wojewódzkiego Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w wysokości 5 600 000,00 zł w formie pożyczki/dotacji, ze środków własnych Mieszkańca w wysokości 2 400 300,00 zł oraz ze środków budżetu Miasta w wysokości 142 000,00 zł.

§ 5.

Odpowiedzialny za wykonanie uchwały jest Prezydent Miasta Tychy.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie :
(UCHWAŁA NR 0150/XXIII/...../05

Podstawowym celem „Programu .....” jest ochrona środowiska w zakresie poprawy jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji spalin w obrzeżnych dzielnicach miasta oraz w pozostałych częściach miasta, gdzie występują w budynkach mieszkalnych indywidualne nieekologiczne źródła ciepła.

Każda wymiana nie ekologicznego kotła węglowego na ekologiczne źródło ciepła spowoduje ograniczenie emisji spalin i zawartych w nich zanieczyszczeń o ponad 93%.

Realizacja „Programu .....” ma swoje uzasadnienie i bezpośrednie przełożenie na ochronę zdrowia mieszkańców miasta i sąsiednich gmin.

Program ten jest kontynuacją Programu zrealizowanego w latach 2002 – 2004 i zostanie zakończony w 2007 roku, który stanowi ostatni etap realizacji tego Programu.

„Program” zakłada dofinansowanie dla właściciela budynku do 70% wartości inwestycji ale nie więcej niż 8 000,00 zł (kocioł będzie stanowił własność osoby fizycznej).

Opracował : Zdzisław Uziarski Energooszczędnych Wydział Komunalny, Ochrony Środowiska i Rekreacji 15.08.2005 (data i podpis pracownika)
Zatwierdził pod względem merytorycznym: 15.09.2005 (data i podpis Kierownika)
Sprawdził pod względem prawnym : 15.08.05 (data, podpis i pieczęć Radcy prawnego)
Zatwierdził: (data, podpis i pieczęć Zastępcy Prezydenta/ Skarbnik Miasta/Sekretarz Miasta)
Kieruję do Przewodniczącego Rady Miasta Tychy celem przedłożenia pod obrady. (data, podpis i pieczęć Prezydenta)

Numer nadany przez DUR : DUO 0530 - 168/05
Projekt uchwały kieruję na: WICEPRZEWODNICZĄCY Rady Miasta Tychy dr Michał Gramatyka (data, podpis i pieczęć Przewodniczącego Rady Miasta)
Odpowiedzialny pracownik (podmiot) za realizację uchwały : IKR
Rozdzielnik : 1. Wojewoda Śląski 2. RIO Katowice 3. GRE – w miejscu 4. IKR – w miejscu 5. DKB – w miejscu 6. DUO – w miejscu 7. DUR – w miejscu

załącznik nr 1
do UCHWAŁY NR 0150/XXXV/III/...../...../05
z dnia 29 września 2005 r.

Założeniem wyjściowym „Programu” jest realizacja jednego z zadań władz samorządowych – obniżenie niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery, co wynika z przyjętych uchwałą Rady Miasta Tychy założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe miasta Tychy oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska. „Program” został ujęty w Programie Ochrony Środowiska dla miasta Tychy (Tabela 7.17 poz. 9).

„Program” ten jest kontynuacją Programu zrealizowanego w latach 2002 – 2004.

„Program” uwzględnia następujące elementy :

- a. wymianę istniejących, niskowydajnych i nieekologicznych kotłów węglowych na ekologiczne źródła ciepła, w tym kotły węglowe nowej generacji (palenisko retortowe, bezdymne spalanie),
- b. analizę ekonomiczno-techniczną proponowanych rozwiązań,
- c. korzystny dla wszystkich zainteresowanych stron system finansowania inwestycji,
- d. dostawę urządzeń (kotły, armatura, automatyka),
- e. roboty budowlano-montażowe,
- f. dostawę zalecanego paliwa,
- g. serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- h. działania medialne propagujące „Program”.

Wnioski z przeprowadzonych symulacji działania „Programu” wskazują na przyjęcie wariantu opartego na założeniach :

- a. wielkość popytu będzie uzasadniona ekologicznie i ekonomicznie,
- b. źródłami finansowania inwestycji będą :
  - pożyczka [5 lat, 3 % (z WFOŚiGW w Katowicach)],
  - dotacje (WFOŚiGW w Katowicach),
  - środki własne mieszkańca w postaci wpłaty jednorazowej,
  - środki budżetu Miasta.

Przyjęcie wariantu (przy założeniach jw.), dotyczącego wymiany starego kotła węglowego na kocioł węglowy nowej generacji tj. z paleniskiem retortowym, jako jedyny stwarza możliwości zbilansowania łącznych obciążeń klienta z wielkością osiągniętych oszczędności, tzn. **splata zaciągniętych pożyczek jest możliwa z oszczędności paliwowych osiągniętych w czasie eksploatacji**, już od pierwszego roku realizacji „Programu”.

Podział zadań i kompetencji w realizacji „Programu” :

a. **Zadania Miasta :**

- akceptacja Władz Miasta rozwiązań przedstawianych przez Program – decyzje, uchwały, regulaminy,
- medialne propagowanie „Programu”,
- zabezpieczenie środków w budżecie Miasta,
- wystąpienie o środki dotacyjne i pożyczki preferencyjne na realizację „Programu” z WFOŚiGW w Katowicach,
- podpisanie umów ze źródłami finansowania,
- wybranie Operatora i podpisanie z nim umowy.

b. Zadania Operatora :

- na bazie uzyskanych od Miasta pełnomocnictw zawieranie z potencjalnymi klientami umów na modernizację systemów ogrzewania,
- akceptacja dostawców urządzeń grzewczych i automatyki oraz wykonawców robót budowlano-montażowych,
- ustalanie harmonogramów rzeczowo-finansowego realizowanych przedsięwzięć oraz harmonogramów rozliczeniowych,
- przygotowanie logistyki fazy wykonawczej i realizacja „Programu”.

Dotychczas stosowane tradycyjne węglowe źródła energii posiadają sprawność energetyczną kotłów poniżej 50%, dlatego „Program” dopuszcza zastosowanie każdego źródła, bez względu na rodzaj paliwa pierwotnego, a wybór źródła energii cieplnej pozostawia się ostatecznemu użytkownikowi (właścicielowi budynku mieszkalnego).

Dobór urządzeń będzie przeprowadzony pod kątem :

1. Kryterium sprawności energetycznej,
2. Kryterium automatyki pracy,
3. Kryterium ekologicznego.

Wybór kotła (źródła ciepła) właściciel będzie dokonywał z listy kotłów ekologicznych, spełniających kryteria j.w.

Na podstawie wskaźników określonych dla tradycyjnych palenisk przydomowych będących efektem uśrednionych wyników z badań prowadzonych przez Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu, dla jednego obiektu mieszkalnego łączna emisja zanieczyszczeń do atmosfery wynosi 1027,63 kg/rok, co dla szacowanej na wstępie ilości obiektów mieszkalnych w ilości 2 500 szt. wynosi w skali roku 2569 Mg/rok.

Przewiduje się, że realizacja przedstawionego „Programu” obejmie wymianę kotłów w 700 budynkach jednorodzinnych.

W oparciu o dane Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu dla kotła z paleniskiem retortowym roczna emisja zanieczyszczeń do atmosfery wynosi 122,56 kg/rok, co daje efekt ekologiczny uzyskany dla jednego obiektu 905,07 kg/rok.

Przewidywany do uzyskania efekt ekologiczny dla „Programu” z wymiany 700 szt. kotłów i przy założeniu, że w części obiektów zainstalowane mogą być kotły olejowo-gazowe rzeczywisty efekt ekologiczny może kształtować się w wysokości około 634 Mg/rok, co jest wielkością znaczącą, która upoważnia przedsięwzięcie kroków organizacyjnych w kierunku wdrożenia „Kompleksowego programu obniżenia niskiej emisji w latach 2006-2007”.

Przewidywany czas realizacji „Programu” to okres 3 lat tj. 2005-2007r. (rok 2005 – przygotowanie „Programu”).

Przewidywane źródła finansowania to :

- Pożyczka z WFOŚiGW w Katowicach,
- Dotacje z WFOŚiGW w Katowicach,
- Wkład własny mieszkańca,
- Środki Gminy Tychy.

Nakłady w okresie realizacji „Programu” oraz wykorzystanie źródeł finansowania przedstawiają się następująco:

(dane w tys. zł)

Źródło finansowania	2005	2006	2007	Łącznie
Ilość kotłów	0	400	300	700
Środki Miasta Tychy	10,0	66,0	66,0	142,0
Pożyczka/Dotacja WFOŚiGW	0	3 200,0	2 400,0	5 600,0
Środki własne Mieszkańca	0	1 371,6	1 028,7	2 400,3
Łącznie	10,0	4 637,6	3 494,7	8 142,3

„Program” zakłada dofinansowanie dla właściciela budynku do 70% wartości inwestycji ale nie więcej niż 8 000,00 zł.

Dla realizacji wymiany kotłów, „Program” przewiduje powołanie Operatora, którego zadaniem będzie generalne prowadzenie i wykonawstwo „Programu”.

Istnieje możliwość umorzenia części pożyczki wchodzącej w wartość przedsięwzięcia, którą to część Gmina zgodnie z regulaminem WFOŚiGW w Katowicach musi przeznaczyć na następne przedsięwzięcia ekologiczne.

Opcje „Programu obniżenia niskiej emisji...”

Termomodernizacja

W celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię ciepłą obiektu mieszkalnego wskazane jest dokonanie ocieplenia ścian i stropów bez wymiany stolarki otworowej. Doświadczenia z audytów energetycznych obiektów mieszkalnych wskazują na możliwość obniżenia zapotrzebowania na energię ciepłą do 20% w stosunku do pierwotnego zapotrzebowania.

Inżynieria finansowa „Programu” zakłada, że finansowanie prac termomodernizacyjnych może odbyć się wyłącznie ze środków własnych użytkownika obiektu. W przypadku wystąpienia możliwości dofinansowania robót termomodernizacyjnych przez WFOŚiGW w Katowicach, zakłada się, że Operator programu będzie mógł występować jako jednostka pośrednicząca i wspomagająca pomiędzy źródłem dofinansowania, a użytkownikiem obiektu.

Kryteria i warunki dofinansowania zostaną określone odrębnie i niezależnie od przedstawionych w niniejszym „Programie”.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Dodatkowy efekt obniżający emisję zanieczyszczeń może dać zastosowanie kolektorów słonecznych stosowanych w instalacjach ciepłej wody użytkowej. Dostępne na rynku polskim kolektory słoneczne przy warunkach nasłonecznienia panującym w mieście Tychy zapewniają wystarczającą ilość energii cieplnej potrzebnej do ogrzania wody praktycznie od miesiąca marca do października.

Inżynieria finansowa „Programu” zakłada, że finansowanie zastosowania kolektorów słonecznych może odbyć się wyłącznie ze środków własnych użytkownika obiektu. W przypadku wystąpienia możliwości dofinansowania wykorzystania tych źródeł ciepła przez WFOŚiGW w Katowicach, zakłada się, że Operator programu będzie mógł występować jako jednostka pośrednicząca i wspomagająca pomiędzy źródłem dofinansowania, a użytkownikiem obiektu.

Kryteria i warunki dofinansowania zostaną określone odrębnie i niezależnie od przedstawionych w niniejszym „Programie”.